

Норвезький кіт у намисті

Михайло Слабошпицький

Дивно виходить: де та Норвегія, а де — наше село...

А в нашому селі — у мене! — справжній норвезький кіт!

Отака несподівана історія вийшла.

Почалася ж вона зовсім звичайно. Коли батько їхав до Києва, то я й не знав, що історія вже починається. Батько завжди мені щось таке привозить з поїздок. То казки, то цукерки, то іграшки. Але — щоб кота!..

І не простого, не такого, яких повнісінько гасає по селі з задерними хвостами, а саме норвезького. Те навіть і не снилося, і не уявлялося.

Кіт був зовсім малесенький. Ще котеня. Він перелякано дивився на мене й тонесенько нявчав.

— Їсти хоче,— сказала мама.

— Та й незвично йому на новому місці,— додав батько.

— Зараз дам йому ковбаси,— кинувся я до холодильника.

— Він її ще не їсть,— зупинив мене батько.— Молочка б йому.

Налили в блюдце молоко. Але котеня ніяк не хотіло підходити до нього. Воно розгублено розглядалося на всі боки. І його різних кольорів шерсть стояла на ньому сторчма. Певно, з переляку.

— Що, дурненьке, що? — ласкаво запитав я його і погладив.

Воно вдячно подивилося на мене й потерлося об руку.

— Бач, визнає тебе своїм хазяїном! — усміхнувся батько.

І тут до хати вскочив Пух. Ми спершу й не зрозуміли, чому він такий сердитий, чому аж пирхає. Вже пізніше мама пояснила: дуже не сподобалося йому, що тут з'явився ще один кіт. Наш Пух був з тим зовсім не згоден.

Пам'ятаю, Пух тоді довгенько кружеляв біля норвезького котеняти й сердито світив на нього очима. А коли я взяв кошеня на руки, він подивився на мене так, мовби я завдав йому великої образи.

Кілька днів Пух не підходив ні до котеняти, ні до мене. Навіть до хати рідко заходив. Раніше він цілими днями висиджував або на килимку біля плити, або на порозі і тихо муркотів. Але коли почалися дощі, він знову влігся на килимок. На кошеня жодного разу не глянув. Мовби його й зовсім тут не було. Та воно не згодилося з Пуховою поведінкою. Вистрибом кинулося до нього й завмерло перед його заплющеними очима. Тільки вуха настовбурчило і хвостом махає.

Пух розплющив очі та й подивився на кошеня байдужо, мовби на якусь почвару. Навіть скривився. Але воно зовсім не зважало на таку непривітність. Йому, звичайно ж, хотілося з Пухом дружити і гратись.

Пух довго на те не погоджувався, та в нього не було вибору. Мусив визнати право норвезького кошеняти жити з ним поряд. Не хотів він нас сердити, то й примирився з

новим, подібним до нього самого створінням, хоч воно було дуже бешкетливе й не раз завдавало йому прикрощів.

Сидить, скажімо, Пух, мирнесенько помуркує, а цей забіяка як стрибоне просто з ліжка йому на голову. Пух стрепенеться злякано, відповзе вбік і благально дивиться на нас. Присмирить, мовляв, свого пестунчика, бо ніякого спасу од нього немає...

А воно — зовсім мале, та кігтики добрячі мало. Мені тато розказав, що в норвезьких котів вони для того, щоб лазити по скелях. Якось навіть подряпало Пухові носа, коли стрибонуло отак на нього. Бідолашний Пух аж занявчав з болю і тріснув лапою кошенья по голові. Аж хрупонуло щось так, як од щигля буває. Оце вже на нього подіяло. Тепер воно тихесенько, наче аж навшпиньочках, підходило до Пуха й запитливо зазірало в очі Пух одразу ж став привітніший і вже не пирхав. Інколи пив з ним молоко. А притому навіть дозволяв, щоб воно облизувало йому білі краплі на носі

— Отак і починається дружба,— сказала мама.

— Де ще не вона,— заперечив тато.— Справжня дружба в них попереду.

Вона почалася взимку.

Пух не любив гуляти серед холодних снігів. Тепер він цілі дні сидів у хаті біля плити. А кошенья, якому ми гуртом дали ім'я Норвежець, пригрівалося в нього під боком. Він дрімає, і воно дрімає. Він розплющить очі, і воно розплющить. Нявкне до нього прохально: давай гратися. Ще й хвостиком запобігливо помахав. І лапкою Пухові шию погладить. Хіба ж після цього відмовиш йому? Пощастило Норвежцеві, що в Пуха така добра вдача. Інший кіт міг би і не заприязнитися з цим пошкодерником.

Вистрибом літають одне за одним — уже й хати їм мало, уже й у сінях товчуться. Уже й надвір вискакують, як хто двері прочинить. Пірнуть у сніг, мов у воду, — й до хати. Обтріпуються, захекані, й одне на одного дивляться: що б це його ще утворити? А коли я починаю за ними ганятися, то мама докірливо нагадує:

— Славко, ти ж не кіт, а розумний хлопчик. Посидь смирененько, може, й вони заспокояться.

Та де там заспокояться! Якщо вже у них грачка почалася, то й до вечора не закінчиться. Як каже мама, їм і в голови низько буде. Так смішно каже.

За їхнім гранням я й не помітив, коли сніги пощезли, і весна зазеленіла, і весь світ змінився. Тепер ми втрюх гасали вже по м'якій травіці Норвежець став справжнім дорослим котом з такою пухнастою шерстю на щоках, мовби то в нього борода виросла. Начеб він уже геть кіт-дід.

Улітку вони бігали за мною і на ставок, і на баштан.

Попереду Норвежець, а за ним Пух довгого хвоста по траві тягне. Якби не Норвежець, то він, мабуть, сидів би в дворі, бо не було в нього раніше звички повсюдно волочитися.

Якогось дня я зрозумів: літо закінчується. Бо вже купатися в ставку тато не дозволяв, уже вишні й абрикоси відійшли. І куди воно так швидко відлетіло? Мовби хмарина в небі раптово зникла.

Я знав, що мені цього року треба до школи йти. Але — забув. Як воно сталося, не

знаю. Згадав тільки, коли мама сказала:

— Тепер ти менше про грання думатимеш, бо вже твоя наука почнеться.

...Ще звечора почали мене збирати.

— Завтра твоє свято,— кажуть.

— А ваше? — запитую.

— І наше теж.

— А Пуха й Норвежця?

— Звичайно ж, і їхнє,— чомусь сміються.

— То і їх треба зібрати.

Довго думав, як їх на свято зібрати. І придумав. Пов'язав Пухові на шию синю мамину хустину. Не сподобалося це йому. Головою крутив, хотів скинути. А для Норвежця знайшлася ще краща річ. Я давно бачив, що в маленькій скриньці на вікні лежить червоне намисто. Дістав його звідти й почепив Норвежцеві на шию. А щоб не скинув, то затягнув тугіше. І він сидів такий гордий, начеб то які нагороди були.

— Ну й витівник ти! — мама аж руками сплеснула — Навіщо таке вигадувати?!

— Нехай буде,— попрохав я.

Так чемненько-чемненько попрохав. Знаю, що вона погодиться. Звичайно, погодилася.

Вранці я прокинувся — і до котів.

Але на Пухові хустини не було. Лежала під столом. Таки умудрився стягнути з себе. А Норвежець так і сидів у намисті. Навіть борода його не затуляла.

Як на вулицю під сонце вийшли, то намисто в нього аж спалахнуло. Всі на Норвежця дивляться. Скільки живуть, такого не бачили. Навіть Пух на нього заздрісно поглядає. Він теж намиста не скидав би, якби я йому одяг.

Уже й до школи підійшли. Коти зупинилися.

— Ходімо до класу,— кажу їм рішуче. Аж тут учителька моя з'явилася.

— Які в тебе гарні поводити! — сказала.— А що то в нього на шії?

— Намисто,— пояснив я. — Звичайне намисто. А кіт той у мене — незвичайний. Це — справжній норвезький кіт. Його Норвежцем і звати...

— Це ти так придумав?

Хотів сказати, що я. Але ж то буде неправда. Тому відповів, як було.

— То ходімо вже до гурту,— взяла мене вчителька за руку. А коти твої хай тут тебе чекають.

І ось уже сиджу в класі. Не знаю, про що інші діти думають. А я — про своїх котів. Особливо — про норвезького. Чи не загубив він намисто? Я ж не всі котячі звички знаю. Він може вчворити що завгодно.

На перерві вилітаю зі школи.

Біжу туди, де їх залишив. Але їх там немає. Мені аж сльози в очах засвербіли.

І раптом з-під дерева поважно виходить Норвежець у намисті. А за ним тягне хвоста Пух. Дивляться на мене так, начебто хочуть запитати, чому я стривожений.

А вже лунає дзвінок. Треба бігти до класу. Але я тепер спокійний. Норвезький кіт

не підведе...